Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра маркетингу та логістики

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

КОМУНІКАЦІЇ В НАУКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

(обов'язковий ОК)
(обов'язковий / вибірковий)

Спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Освітня програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий) рівень

Суми – 2022

Розробник: _____ Ю.І. Данько, д.е.н., професор, професор кафедри маркетингу та логістики, проректор з наукової та міжнародної діяльності

Розглянуто та схвалено на затверджено на засіданні кафедри маркетингу та логістики	Протокол від 03.06.2022 № 15
	Завідувач кафедри _____ М.О. Лищенко (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми "ТВППТ" _____ Хмельницький А.М.

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ (підпис) Вікторія Цуська (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: _____ Опара В.О. (ПІБ)

_____ Павленко Ю.М. (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації _____ (підпис) (Надія Баранік) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 10.06 2022 р.

© СНАУ, 2022 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Комунікації в науковому середовищі			
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки та менеджменту / Кафедра маркетингу та логістики			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва			
5.	ОК може бути запропонований для (*заповнюється для вибіркових ОК)*	_			
6.	Рівень НРК	8 рівень НРК			
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 8 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл денна форма	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		18	18		54
10.	Мова навчання	Українська, англійська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Данько Ю.І., д.е.н., професор			
11.1	Контактна інформація	Данько Ю.І., y.danko@snau.edu.ua ауд. 228 головного корпусу. За консультацією можна звернутися щовівторка з 12.00 до 13.00.			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна є обов'язковою частиною підготовки докторів філософії. Вивчення дисципліни забезпечує можливість комунікації в науковому середовищі, представлення результатів дослідження, використання широкого спектру інструментів обміну інформацією. Необхідність запровадження дисципліни зумовлена активізацією суспільних взаємовідносин, розвитком соціальних мереж та інших новітніх засобів комунікації.			
13.	Мета освітнього компонента	Мета дисципліни – формування комплексу знань та вмінь щодо основних теоретичних та методологічних підходів у вивченні явищ комунікативної практики, формуванню навичок практичної участі в різних типах Комунікацій			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Дисципліна базується на ОК 3 Управління науковими проєктами та реєстрація прав інтелектуальної власності і є передумовою для ОК 4 Академічне письмо іноземною мовою, ОК 6 Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації та ОК 4 Педагогічна практика			

15.	Політика академічної доброчесності	У разі, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анульовується і виконується повторно. У разі списування – повторне складання відповідного завдання. У разі використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=3499

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач очікувано буде здатен	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК				Як оцінюється ДРН
	ПРН 1	ПРН 7	ПРН 13	ПРН 17	
ДРН 1. Формувати ефективні усні комунікації, в тому числі активне слухання, з фахівцями та нефахівцями у відповідній сфері базуючись на принципах ефективної комунікації. Критично оцінювати інформацію отриману з різних каналів комунікації	X		X		Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач
ДРН 2. Обирати комунікативний канал, розуміючи особливості різних аудиторій, застосовуючи різні інструменти письмової комунікацій в науковому чи навчальному контексті		X		X	Аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача
ДРН 3. Реалізовувати ефективну комунікацію під час публічного виступу, представлення промови,				X	Панельна дискусія (за можливост

участь у дискусії				і за участю іноземних здобувачів)
ДРН 4. Розуміти міжкультурні комунікації як необхідної умови роботи у міжнародному контексті, базуючись на критичному підході, з повагою до різноманіття та відмінностей культур	X			Презентація (будь-який культурний аспект, що стосується країни, регіону, міста тощо – на вибір здобувача)

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз		
Тема 1. Типологія комунікації Підходи до типології комунікації. Основні форми типології: тип, класифікація, систематика, таксономія. Вербальна форма комунікації. Роль мови у вербальній комунікації. Невербальні форми комунікації: міміка, рухи тіла, одяг. Невербальні коди. Розподіл комунікації за рівнями.	2	2	4	основні джерела: 3, 4 нормативно-правові акти: 6, 10 додаткові джерела: 12, 13
Тема 2. Комунікативний процес як основа спілкування перегляд. Розглядається комунікативний процес та його структура, аналізуються моделі комунікації як трансмісії, ритуалу, привернення аги і рецепції; ефекти комунікації як бажана ціль при інтеракції; закони комунікації як нежорсткі тенденції спілкування.	2	2	4	основні джерела: 1, 4 нормативно-правові акти: 5, 6, 7 додаткові джерела: 12, 16
Тема 3. Вербальна та неверербальна комунікація. Особливості вербальної комунікації, зокрема специфіка усних вербальних комунікації, їх типологізація, структура публічного виступу та рекомендації для представлення промови; види промов; комунікації з використанням письмової мови; спічрайтинг.	2	2	4	основні джерела: 2, 4 нормативно-правові акти: 10, 11 додаткові джерела: 12, 13

Тема 4. Комунікативні технології просування наукового результату. Поняття «технологія», її складові: систематичність, масовість, алгоритмічність. Аналіз основних комунікативних технологій. Розвиток комунікативних технологій на сучасному етапі. Пропаганда. Історичні витоки пропаганди. Специфіка пропаганди. Використання технологій пропаганди у виборчих перегонах, військових діях та соціальній сфері. Пропагандистська кампанія: мета і завдання. Зв'язки з громадськістю - паблік рілейшнз (PR).	2	2	6	основні джерела: 1, 3 нормативно-правові акти: 7, 8, 9 додаткові джерела: 15, 16
Тема 5. Комунікативні канали та бар'єри в науковій діяльності маркетолога. Поняття «комунікативний канал». Різновиди комунікативних каналів. Характеристика основних комунікативних каналів. Вибір та використання комунікативних каналів для здійснення комунікативної дії. Природні, технічні, гібридні, мистецькі комунікативні канали. Визначення поняття «комунікативний бар'єр».	2	2	8	основні джерела: 3, 4 нормативно-правові акти: 6, 10 додаткові джерела: 12, 13
Тема 6. Масова комунікація. Засоби масової комунікації та інформації Засоби	4	2	12	основні джерела: 1, 4
масової комунікації та інформації Особливості процесу масової комунікації як суспільного явища. Поняття «засоби масової комунікації» (ЗМК). Класифікація ЗМК. Характеристики основних видів ЗМК. Основні типи та канали ЗМК. Співвідношення понять «засоби масової інформації» (ЗМІ) та «засоби масової комунікації» (ЗМК). Теорії впливу ЗМК на аудиторію. Методи та форми впливу ЗМК на масову свідомість. Теорія соціальної відповідальності ЗМК. ЗМК, влада, громадськість. Громадське мовлення. Друковані ЗМК. Класифікація та характеристики друкованих видань. Основні переваги та вади друкованих видань у сучасному комунікативному простору. Типи та види друкованих видань: газета, журнал, листівка, прес-реліз. Телевізійна комунікація: реалії, традиції та сучасність. Програмний продукт на телебаченні. Особливості впливу телевізійних новин на аудиторію. Радіо. Характерні риси радіомовлення. Використання потенціалу радіоканалу у соціальній комунікації. Роль радіо у масовій культурі. Основні комунікативні дискурси.				нормативно-правові акти: 5, 6, 7 додаткові джерела: 12, 16

Тема 7. Нові медіа в системі комунікацій у науковому середовищі Електронні ЗМК. Характеристики електронних ЗМК. Особливості використання електронних медіа у комунікативних кампаніях. «Холодні» та «гарячі» медіа (М. Маклюєн). Інтернет та глобалізація комунікативного простору. Інформаційно-комунікативні потоки на базі Інтернет-технологій. Комунікативні особливості ЗМК «збори» (майдан). Види та форми публічних виступів: промова, доповідь, проповідь, огляд подій. Мовні та ритуальні знаки. Соціальні мережі.	2	2	8	основні джерела: 2, 4 нормативно-правові акти: 10, 11 додаткові джерела: 12, 13
Тема 8. Міжнародні та міжкультурні комунікації Культура як вид комунікації. Поняття та сфери міжкультурної комунікації; поняття ситуації невизначеності та редукція невизначеності; культурний шок. Приклади моделей культурної комунікації. Літературна модель Ю. Лотмана. Соціально-комунікативна функція тексту. Міфологічна модель комунікації Б. Маліновського. Теорія ритуалу. Культуреми: складові культури. Елітарна та масова культура. Види дискурсів культурної комунікації. Кіно дискурс. Театральний дискурс. Міжкультурні зв'язки.	2	4	8	основні джерела: 1, 3 нормативно-правові акти: 7, 8, 9 додаткові джерела: 15, 16
Всього	**18**	**18**	**54**	

3. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	**Методи викладання** (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	**К-сть годин**	**Методи навчання** (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	**К-сть годин**
ДРН 1. Формувати ефективні усні комунікації, в тому числі активне слухання, з фахівцями та нефахівцями у відповідній сфері базуючись на принципах ефективної комунікації. Критично оцінювати інформацію отриману з різних каналів комунікації	лекція-презентація групова дискусія, метод кейсів (case study)	10	Персоналізоване навчання Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Дослідження та та підготовка презентації (на вибір здобувача)	12

ДРН 2. Обирати комунікативний канал, розуміючи особливості різних аудиторій, застосовуючи різні інструменти письмової комунікацій в науковому чи навчальному контексті	Лекція-презентація Метод кейсів (case study) Навчання через дію	8	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Підготовка аналітичного звіту Навчання через дослідження	14
ДРН 3. Реалізовувати ефективну комунікацію під час публічного виступу, представлення промови, участь у дискусії	Мультимедійна лекція Навчання через дію Консультації викладача Групова робота	10	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Взаємне навчання (peer to peer learning)	14
ДРН 4. Розуміти міжкультурні комунікації як необхідної умови роботи у міжнародному контексті, базуючись на критичному підході, з повагою до різноманіття та відмінностей культур	Лекція-дискусія Метод кейсів Групова робота Консультації викладача	8	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) підготовка презентації Взаємне навчання (peer to peer learning	14

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання не передбачене

5.2. СУМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання з дисципліни передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач	20 балів / 20%	4-й тиждень
2.	Аналітичний звіт за результатами дослідження,	40 балів / 40%	5-й тиждень
3.	Панельна дискусія	20 балів /20%	6-й тиждень
4.	Презентація профілів в наукових мережах, комунікації з редакторами журналів, участь в коференціях	20 балів /20 %	8-й тиждень
	Всього	**100 балів**	

*** Перелік рекомендованих тем для дослідження актуальних проблем розвитку комунікативних процесів в науковій діяльності:**

1. Особливості представлення доповіді на іноземній конференції
2. Особливості ділової переписки з науковим журналом
3. Особливості ділової переписки з науковим партнером
4. Формування наукового каналу в соціальній мережі
5. Створення наукового відео-контенту
6. Науковий блог

5.2.2. Критерії оцінювання

Презентація	*<12 балів*	*12-15 балів*	*15-17 балів*	*18-20 балів*
	незначна обізнаність щодо проблеми, наведено короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми.	Структурно і змістовно презентація не збалансована, проте всі елементи присутні . Здобувач частково відповідає на питання	Продемонстровано розуміння, глибину проблеми дослідження; презентація є структурованою, аргументи є послідовними, презентація є змістовною, послідовно.	Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аналізуються різні точки зору, наводяться власні пропозиції. Підтримує дискусію, демонструє активне слухання.
Аналітичний звіт	*<24 балів*	*25-29 балів*	*30 - 35 балів*	*36-40 балів*
	Не всі складові звіту розроблено та/або інформація подана неструктуровано, немає розуміння логічної структури звіту, висновки представлено у невідповідному форматі.	Наведено більшою мірою опис проблеми (без аналізу) недостатнє обґрунтування основних моментів, не достатньо послідовна аргументація. Опрацьована лише література з україномовних джерел..	Продемонстровано розуміння, глибину та / або деталізацію проблеми; основні проблемні аспекти обґрунтовані, аргументи є послідовними; вивчаються різні точки зору. Опрацьовано широкий перелік літератури (вітчизняних та іноземних авторів)	Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аргументи послідовні та вагомі; аналізуються різні точки зору, наводяться власні пропозиції. Опрацьовано широкий перелік літератури (вітчизняних та іноземних авторів), сформовано публікацію (тези або чорновик статті)
Панельна дискусія	*<12 балів*	*12-15 балів*	*15-17 балів*	*18-20 балів*
	Здобувачі не беруть участь у дискусії, не надають зворотній зв’язок, не висловлюють думку щодо проблеми на виступи інших.	Здобувачі беруть участь у груповому обговоренні, проте зворотній зв'язок не структурований, не надано рекомендацій.	Здобувачі активно беруть участь у дискусії, структуровано надають зворотний зв'язок, формують рекомендації та пропозиції.	Здобувачі активно беруть участь у дискусії, зворотний зв'язок, формують рекомендації та пропозиції, на окремих етапах модерують дискусію, демонструють активне слухання.
Презентація	*<12 балів*	*12-15 балів*	*15-17 балів*	*18-20 балів*
	незначна обізнаність щодо проблеми, наведено короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми.	Структурно і змістовно презентація не збалансована, проте всі елементи присутні . Здобувач частково відповідає на питання	Продемонстровано розуміння культурного різноманіття; презентація є структурованою, аргументи є послідовними, презентація є змістовною, послідовно.	Досить глибоко та креативно розкрита проблема, інформація подана узгоджено (візуально та змістовно), відповідно до критичного підходу , продемонстровано розуміння питання та власні пропозиції. Підтримує дискусію, демонструє активне слухання.

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотний зв'язок на презентації	після презентації
2	1) Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над аналітичним звітом 2) письмовий зворотний зв'язок на аналітичний звіт	1) протягом занять, 2) протягом 2 тижнів після складання
3	Усний зворотній зв'язок від викладача та здобувачів після панельної дискусії	після заняття

5.4. Шкала оцінювання (підсумкова) – загальноприйнята для університету:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	**A**	Відмінно
82-89	**B**	Добре
75-81	**C**	
69-74	**D**	Задовільно
60-68	**E**	
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела:

1. Харченко Л. М. Соціальні комунікації : навчально-методичний посібник. Переяслав : «Видавництво КСВ», 2021. 76 с.
2. Основи мовної комунікації : навчальний посібник. І. А. Кучеренко, Л. І. Мамчур ; МОН України, Уманський держ. пед. у-тет імені Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2018. 270 с.
3. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: Навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2017. 230 с.
4. Квіт С. Масові комунікації: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія». 2018. 352 с.
5. Основи мовної комунікації : навчальний посібник. І. А. Кучеренко, Л. І. Мамчур ; МОН України, Уманський держ. пед. у-тет імені Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2018. 270 с.
6. Психологія спілкування : навч. посіб. [Л. О. Савенкова, В. В. Сгадова, Л. Л. Борисенко та ін.] ; за заг. ред. Л. О. Савенкової. К. : КНЕУ, 2019. 309 с.

Нормативно-правові акти:

7. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

8. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) URL: https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-11e7- a5ca-
9. 01aa75ed71a1/language-en; https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page
10. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО)
2011. URL: http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification- ofeducation-isced-2011-en.pdf
11. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України, протокол від
12. 29.03.2018 № 3. URL: http://edu-
13. mns.org.ua/img/news/8635/Nak;http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced 5.
14. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 URL: http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of- education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015- en.pdfMON_1254_19.pdf

Додаткова:

15. Романченко А. П. Елітарна мовна особистість у просторі наукового дискурсу: комунікативні аспекти: монографія / А. П. Романченко - Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2019. 541 с.
16. Макеєва О.М. Засоби масової інформації як суб'єкти правової комунікації. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*, 2019. № 1(50). С. 30-36.
17. Самохіна, Н., Кудименко, Л., & Мартинюк, О. Бібліотечна фахова періодика України в цифрових наукових комунікаціях. *Бібліотечний вісник*, 2020. №1, С. 33-39.
18. Lingling, W., Danko, Yu., Artyukhov, A., Dluhopolska, T., Markovych, I. (2022). Marketing communication strategies of colleges and universities based on spatial and temporal distribution of students. Academy review, 2(57), 59–68.
19. Lingling Wu, Yuriy Danko, Fuli Chen, Xuefeng Yao, Fenghe Zhang. Mapping the literature of integrated marketing communications: A scientometric analysis using CiteSpace. *Innovative Marketing*. 2022. №18 (1), 152-167.
20. Hanushchak-Yefimenko, L., Danko, Y., & Plavcan, P. (2022). Social responsibility of higher education institutions in times of crisis and armed conflicts:international experiebce and lessons for Ukraine. Management, 36(2), 109-116.
21. Pun, J. K. H. (2020). An integrated review of the role of communication in veterinary clinical practice. BMC Veterinary Research, 16, 394.
22. Rauch, M., Wissing, S., Tipold, A. et al. (2021). Interprofessional survey on communication skills in veterinary and veterinary-related education in Germany. BMC Medical Education, 21, 516.
23. Chen, Z.-F., Hsu, Y.-H. E., Lee, J.-J., & Chou, C.-H. (2022). Bibliometric Analysis of Veterinary Communication Education Research over the Last Two Decades: Rare Yet Essential. Veterinary Sciences, 9(6), 256.
24. Hyland, K. (2022). Academic publishing and the myth of linguistic injustice. *Journal of Second Language Writing, 55*, 100846. https://doi.org/10.1016/j.jslw.2021.100846
25. Bennett, K. (2021).The geopolitics of academic writing: Multilingual scholars and the dominance of English. *Language Teaching, 56*(2), 195–210.
26. Montgomery, S. L., & Graham, J. (2022).Scholarly communication and the future of academic publishing. *Learned Publishing, 35*(4), 477–486.

27. van Weijen, D. (2021).The language of (future) scientific communication. *Research Integrity and Peer Review, 8*(1), 12.

28. Day, R. A., Gastel, B., & Day, R. A. (2022). *How to write and publish a scientific paper* (9th ed.). Cambridge University Press.